

2024

ΕΤΗΣΙΑ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΔΡΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- 02 ΕΕΑ GRANTS
- 03 ΕΡΙΜ:ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΑΤΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
- 04 ΕΡΙΜ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΟΥ ΕΝΗΛΙΚΙΩΝΟΝΤΑΙ
- 05 ΡΙΣΤΕ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ
- 06 SPACE OF TOGETHERNESS | Døcumatism
- 07 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εισαγωγή

Το 2024 αποτέλεσε μια χρονιά έντονων κοινωνικών, πολιτικών και ανθρωπιστικών προκλήσεων για την Ελλάδα και την Ευρώπη, αλλά ταυτόχρονα ανέδειξε τη δύναμη της ανθεκτικότητας, της αλληλεγγύης και της συλλογικής δράσης για την προάσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίστηκε από συνεχιζόμενο εκτοπισμό πληθυσμών, διευρυνόμενες ανισότητες και αυξανόμενες πιέσεις προς τους δημοκρατικούς θεσμούς και τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών, η HumanRights360 παρέμεινε σταθερά προσηλωμένη στην προώθηση μιας προσέγγισης βασισμένης στα ανθρώπινα δικαιώματα, με επίκεντρο την ένταξη, τη λογοδοσία και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, το έργο μας επικεντρώθηκε στην ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας προσφύγων, αιτούντων άσυλο, μεταναστών και άλλων ευάλωτων ομάδων, ενώ παράλληλα προωθήσαμε θεσμικές μεταρρυθμίσεις, πολιτικές βασισμένες σε τεκμηριωμένα δεδομένα και ουσιαστικές διαδικασίες συμμετοχής. Μέσα από στρατηγικές συνεργασίες με δημόσιες αρχές, διεθνείς οργανισμούς, τοπική αυτοδιοίκηση, ακαδημαϊκά ιδρύματα, οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών και λοιπούς εταίρους, υλοποιήσαμε προγράμματα και παρεμβάσεις που συνέδεσαν την άμεση υποστήριξη των ανθρώπων με τη δημιουργία μακροπρόθεσμου διαρθρωτικού αντίκτυπου.

Βασικός πυλώνας του έργου μας το 2024 ήταν τα προγράμματα των EEA Grants «Τοπική Ανάπτυξη και Μείωση της Φτώχειας» και «Άσυλο και Μετανάστευση». Τα προγράμματα αυτά δεν αντιπροσώπευαν μόνο μια σημαντική επιχειρησιακή ευθύνη, αλλά και μια σημαντική ευκαιρία να συμβάλουμε σε επίπεδο θεσμικό στην Ελλάδα. Με την υποστήριξη της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, της κοινωνικής συνοχής, των συστημάτων αξιοπρεπούς υποδοχής, των πρωτοβουλιών ανάπτυξης ικανοτήτων και των καινοτόμων κοινοτικών πρωτοβουλιών, τα προγράμματα ενίσχυσαν τη σημασία της συνεργασίας, της διαφάνειας και της διακυβέρνησης με επίκεντρο τα δικαιώματα.

Παράλληλα, η HumanRights360 συνέχισε να υλοποιεί στοχευμένες δράσεις στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών πρωτοβουλιών, όπως το πρόγραμμα EPIM που εστίαζε στις εναλλακτικές της κράτησης και στην προστασία των παιδιών, το πρόγραμμα PISTE που χρηματοδοτήθηκε από το AMIF και αφορούσε τη συμμετοχή των μεταναστών στην τοπική διακυβέρνηση, καθώς και πολιτιστικές πρωτοβουλίες όπως το «space of togetherness», το οποίο διερευνούσε θέματα μετανάστευσης, αίσθησης του «ανήκειν» και συνύπαρξης μέσω της σύγχρονης τέχνης και της αφήγησης ιστοριών.

Σε όλους τους τομείς της δράσης μας, μια αρχή παρέμεινε σταθερή: η προστασία των δικαιωμάτων απαιτεί τόσο άμεση δράση όσο και διαρκείς διαρθρωτικές κινήσεις. Είτε μέσω της νομικής συνδρομής και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, της προώθησης πολιτικών, της έρευνας, της θεσμικής συνεργασίας είτε της συμμετοχής του κοινού, στόχος μας ήταν να συμβάλουμε στη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, όπου κάθε άνθρωπος μπορεί να ζει με αξιοπρέπεια, ασφάλεια και ίση πρόσβαση στα δικαιώματα.

Η παρούσα ετήσια έκθεση αντικατοπτρίζει όχι μόνο τις δραστηριότητες και τα επιτεύγματα του περασμένου έτους, αλλά και τα διδάγματα που αντλήθηκαν, τις προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε και τις συνεργασίες που κατέστησαν δυνατή αυτή την προσπάθεια. Αποτελεί απόδειξη της αφοσίωσης της ομάδας μας, των συνεργατών, των δικαιούχων και των υποστηρικτών μας, οι οποίοι συνεχίζουν να πιστεύουν στη σημασία της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια εποχή που γίνεται ολοένα και πιο περίπλοκη.

ΕΕΑ GRANTS

Πρόγραμμα I: «Τοπική Ανάπτυξη και Μείωση της Φτώχειας»

Πρόγραμμα II: «Άσυλο και Μετανάστευση»

(Αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών για την υποδοχή και καταγραφή των αιτούντων άσυλο και για τη στέγαση ευάλωτων ομάδων)

EEA GRANTS

Σύνοψη:

Ρόλος: Διαχειριστής Επιχορήγησης

Κατά τη διάρκεια της περιόδου χρηματοδότησης των Επιχορηγήσεων του ΕΟΧ (EEA Grants) 2014-2021, η HumanRights360, σε συνεργασία με τη SOL CROWE, ανέλαβε το ρόλο του Διαχειριστή Επιχορήγησης (FO) για δύο προγράμματα στην Ελλάδα: «Τοπική Ανάπτυξη και Μείωση της Φτώχειας» και «Άσυλο και Μετανάστευση». Τα προγράμματα αυτά, που χρηματοδοτήθηκαν από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία, σχεδιάστηκαν με στόχο τη μείωση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων, την ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των κρατών δωρητών και των κρατών δικαιούχων, καθώς και την ενίσχυση της ικανότητας της Ελλάδας να ανταποκρίνεται σε σύνθετες κοινωνικές προκλήσεις εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Η ανάληψη του ρόλου του Διαχειριστή Επιχορήγησης αποτέλεσε ορόσημο για τον οργανισμό μας. Πέρα από τη διαχείριση σημαντικών οικονομικών πόρων - 6,5 εκατομμύρια ευρώ και 16,5 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα - έθεσε την HumanRights360 στο επίκεντρο του σχεδιασμού, της διακυβέρνησης, της παρακολούθησης και της λογοδοσίας του προγράμματος. Ο ρόλος αυτός μάς επέτρεψε να εδραιώσουμε τη μακροχρόνια εμπειρογνωμοσύνη μας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής ένταξης, αναπτύσσοντας παράλληλα ισχυρά συστήματα για την αναδιάθεση επιχορηγήσεων (regranting), την επιλογή έργων, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Το κληροδότημα αυτού του έργου περιλαμβάνει συνεργασίες με δημόσιες αρχές, οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών και διεθνείς φορείς, καθώς και θεσμικά εργαλεία και μεθοδολογίες που συνεχίζουν να διαμορφώνουν τη στρατηγική μας κατεύθυνση.

Πρόγραμμα I: «Τοπική Ανάπτυξη και Μείωση της Φτώχειας»

Συνολικός προϋπολογισμός: €6.5 εκ.

Επισκόπηση του προγράμματος και συμβολή του Διαχειριστή Επιχορήγησης

Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης, η HumanRights360 ήταν υπεύθυνη για την επίβλεψη του πλήρους κύκλου του προγράμματος, από τον στρατηγικό σχεδιασμό και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων έως την παρακολούθηση της υλοποίησης και τη διασφάλιση των στόχων των ΕΕΑ Grants. Το πρόγραμμα αντιμετώπισε τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τις διακρίσεις και την ανεργία μέσω παρεμβάσεων με πρωτοβουλία της κοινότητας και από τη βάση προς την κορυφή, καθώς και μέσω της στενής συνεργασίας μεταξύ δήμων, κοινωνίας των πολιτών και ιδιωτικού τομέα. Ο ρόλος μας περιλάμβανε τη δημιουργία ψηφιακών συστημάτων για τις αιτήσεις και την υποβολή εκθέσεων, τον σχεδιασμό μηχανισμών παρακολούθησης, την υποστήριξη των υπευθύνων των έργων καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης, καθώς και τη διασφάλιση της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ευθυγράμμισης με τις προτεραιότητες της ΕΕ για το 2020 όσον αφορά την -χωρίς αποκλεισμούς- ανάπτυξη. Μέσω αυτών των προσπάθειών, το πρόγραμμα πέτυχε σημαντικά αποτελέσματα στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

Κύρια αποτελέσματα

Αποτέλεσμα 1: Ενσωμάτωση των παιδιών προσφύγων στα ελληνικά σχολεία

Δαπανηθέν ποσό: 1.485.615 ευρώ

Το πρόγραμμα «Σχολεία για Όλους», το οποίο υλοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Wergeland, είχε ως στόχο την ενίσχυση της ένταξης των παιδιών προσφύγων στις ελληνικές σχολικές κοινότητες. Παρά τις σημαντικές διαταραχές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19, το πρόγραμμα προσαρμόστηκε με επιτυχία μέσω παρατάσεων που επέκτειναν την εμβέλειά του και τον αντίκτυπό του. Μέχρι την ολοκλήρωσή του τον Φεβρουάριο του 2024, η πρωτοβουλία είχε υποστηρίξει δεκάδες σχολεία στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και είχε πραγματοποιήσει εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε εθνικό επίπεδο.

Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης, εξασφαλίσαμε ευελιξία στο πλαίσιο του προγράμματος, επιτρέποντας στο έργο να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις συνθήκες κρίσης, διατηρώντας παράλληλα την ποιότητα και τη λογοδοσία. Η έκδοση και η διάδοση του Εγχειριδίου «Σχολεία για Όλους» καθώς και η διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων ενίσχυσαν τη βιωσιμότητα και τη συνάφεια με τις πολιτικές, εδραιώνοντας πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς στην εκπαίδευση πέρα από τη διάρκεια του έργου.

Αποτέλεσμα 2: Αυξημένες ευκαιρίες για ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση των ευάλωτων ατόμων

Δαπανηθέν ποσό: 2.756.190 ευρώ

Το Κέντρο Αλληλεγγύης Αθηνών (ΚΑΑ) αποτελεί μία από τις παρεμβάσεις του προγράμματος με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο. Λειτουργώντας από το 2019, το ΚΑΑ παρέχει ολιστικές, χωρίς διακρίσεις υπηρεσίες σε ευάλωτους πληθυσμούς μέσω μιας εξαιρετικά αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ του Δήμου Αθηνών και της Κοινωνίας των Πολιτών.

Στο πλαίσιο του ρόλου μας ως Διαχειριστή Επιχορήγησης, υποστηρίξαμε την εδραίωση του ΚΑΑ ως πρότυπου μοντέλου παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Η ανοιχτή προσέγγιση του κέντρου, η συγκέντρωση των υπηρεσιών σε έναν χώρο και η ισχυρή συνεργασία βελτίωσαν σημαντικά την πρόσβαση στη στέγαση, τη στήριξη των αιτούντων άσυλο και τις κοινωνικές υπηρεσίες. Η συνεχής λειτουργία του και η φήμη του ως μοντέλου βέλτιστων πρακτικών υπογραμμίζουν τη μακροπρόθεσμη αξία του προγράμματος.

Αποτέλεσμα 3: Αυξημένες ευκαιρίες για ένταξη ανέργων στην αγορά εργασίας

Δαπανηθέν ποσό: 716.442 ευρώ

Το πιλοτικό αυτό έργο, το οποίο υλοποιήθηκε από τον Δήμο Αθηνών, αντιμετώπισε διαρθρωτικές και εξωτερικές προκλήσεις, όπως οι περιορισμοί λόγω της πανδημίας και οι διοικητικές περιπλοκές. Αν και τα αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση ήταν χαμηλότερα από τα αναμενόμενα, το έργο παρήγαγε πολύτιμα αποτελέσματα, όπως μια έρευνα για την αγορά εργασίας, πιστοποιημένη κατάρτιση για ευάλωτους άνεργους και την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πλατφόρμας κατάρτισης στον τομέα της πληροφορικής.

Από τη σκοπιά του Διαχειριστή Επιχορήγησης, το έργο κατέδειξε τη σημασία της προσαρμοστικότητας και του σχεδιασμού της βιωσιμότητας. Ο χάρτης πορείας βιωσιμότητας του Δήμου και η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης της ψηφιακής πλατφόρμας εξασφαλίζουν ότι οι βασικές επενδύσεις μπορούν να αξιοποιηθούν σε μελλοντικούς κύκλους χρηματοδότησης.

Πρωτοβουλίες Διμερούς Συνεργασίας - Αποτελέσματα

Ενίσχυση της συνεργασίας με τις δωρήτριες χώρες

Δαπανηθέν ποσό: 50.000 ευρώ

Το διμερές έργο «Classrooms against Bullying» (CAB) ενίσχυσε τη συνεργασία μεταξύ ελληνικών και νορβηγικών εταίρων, εστιάζοντας στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και στις πρακτικές κατά του εκφοβισμού. Μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, της κατάρτισης και της δημιουργίας κοινών εργαλείων, η πρωτοβουλία έθεσε τα θεμέλια για μια βιώσιμη διμερή συνεργασία. Ο ρόλος μας ως Διαχειριστή Επιχορήγησης εξασφάλισε τη συμμόρφωση με τους διμερείς στόχους του ΕΟΧ και διευκόλυνε τη δημιουργία ουσιαστικών συνεργασιών πέρα από τα εθνικά σύνορα.

Αποτέλεσμα 1

Ενσωμάτωση των
παιδιών προσφύγων
στα ελληνικά
σχολεία

€1.49M**Συμμετέχοντα σχολεία 176****Ποσοστό ένταξης 86%****Εκπαιδευμένοι
εκπαιδευτικοί 1,557****Εκπαιδευμένοι
συντονιστές 211****Αποτέλεσμα 2:**

Αυξημένες ευκαιρίες
για ένταξη και
κοινωνική
ενσωμάτωση των
ευάλωτων ατόμων

€2.76M**Αριθμός ωφελούμενων 11,546****Ποσοστό εύρεσης
εργασίας 32.4%****Επιτυχημένες αιτήσεις
ασύλου 62.2%****Πρόσβαση σε
κοινωνικές παροχές +22%
στόχος****Αποτέλεσμα 3**

Αυξημένες
ευκαιρίες για
ένταξη ανέργων
στην αγορά
εργασίας

€716K**Πιστοποιημένοι
εκπαιδευόμενοι 25****Διαδικτυακά μαθήματα 15****Πλατφόρμα
πληροφορικής Λειτουργική****Έρευνα αγοράς
εργασίας Ολοκληρώθηκε**

Σχολεία για Όλους

Ένταξη παιδιών προσφύγων

85.97%

Βελτίωση των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών

92.07%

Μείωση των συγκρούσεων στα σχολεία

63.46%

Βελτίωση των σχέσεων με την τοπική διοίκηση

73.08%

607

Συμμετέχοντες
στην περιφερειακή
ακαδημία

870

Ολοκληρωμένες
επισκέψεις
καθοδήγησης

669

Συμμετέχοντες
σε διαδικτυακά
σεμινάρια

1,012

Φοιτητές που
συμμετείχαν
στην έρευνα

Κέντρο Αλληλεγγύης Αθήνας

11,546**Ωφελούμενοι**

Ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης για ευάλωτα άτομα στην Αθήνα.

**Πρόσβαση σε κοινωνικές
παροχές**

Υπέρβαση στόχου κατά 22%

+22%**Εύρεση εργασίας**

Αποτελέσματα υπηρεσιών
απασχολησιμότητας

32.4%**Επιτυχείς αιτήσεις ασύλου**

Με τη στήριξη της νομικής αρωγής

62.2%

Πρόγραμμα II: «Άσυλο και Μετανάστευση»

Συνολικός προϋπολογισμός: €16.5 εκ.

Επισκόπηση του προγράμματος και συμβολή του Διαχειριστή Επιχορήγησης

Το Πρόγραμμα «Άσυλο και Μετανάστευση» αντιμετώπισε επείγουσες και διαρθρωτικές ελλείψεις στο σύστημα διαχείρισης της μετανάστευσης στην Ελλάδα μετά την προσφυγική κρίση του 2015. Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης, η HumanRights360 συντόνισε ένα σύνθετο χαρτοφυλάκιο παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής, την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και την προώθηση ανθρωπιστικών και βιώσιμων λύσεων. Οι αρμοδιότητές μας επεκτάθηκαν πέρα από την οικονομική εποπτεία και περιλάμβαναν τον στρατηγικό συντονισμό με υπουργεία, ανεξάρτητες αρχές, διεθνείς οργανισμούς και εταίρους, ιδίως τη Νορβηγική Διεύθυνση Μετανάστευσης (UDI). Το πρόγραμμα συνδύαζε την ανθρωπιστική υποστήριξη πρώτης γραμμής με συστημικές μεταρρυθμίσεις, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού πλαισίου ασύλου βασισμένου στα δικαιώματα.

Κύρια αποτελέσματα

Αποτέλεσμα 1: Βελτιωμένη ποιότητα διαμονής και άλλων υπηρεσιών που παρέχονται σε ανοικτά κέντρα υποδοχής

Δαπανηθέν ποσό: 7.403.686 ευρώ

Το αποτέλεσμα αυτό, το οποίο υλοποιήθηκε από πέντε οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, βελτίωσε σημαντικά τις εγκαταστάσεις στέγασης για ευάλωτους αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, των μονογονέων μητέρων και των θυμάτων έμφυλης βίας. Καινοτόμα μοντέλα, όπως η «Υποστηριζόμενη Ανεξάρτητη Διαβίωση» (SIL), εισήγαγαν αξιοπρεπείς, κοινοτικές εναλλακτικές λύσεις έναντι της ιδρυματικής φροντίδας. Οι Φορείς Υλοποίησης των έργων, οι οποίοι επιλέχθηκαν μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης που προέβλεπε η ανοικτή προκήρυξη προτάσεων προς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ήταν: ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, International Rescue Committee (IRC) Ελλάδας, Γιατροί του Κόσμου - Ελληνική Αντιπροσωπεία, Μετάδραση, Σύλλογος Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων (ΣΜΑΝ). Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης, εξασφαλίσαμε τον συντονισμό μεταξύ των έργων και υποστηρίξαμε την επέκταση πρακτικών που επηρέασαν τα εθνικά πρότυπα. Η δημιουργία και η συντήρηση δομών, διαδικασιών έκτακτης ανάγκης και μηχανισμών προστασίας των παιδιών αποτελούν ουσιαστική συμβολή στο σύστημα υποδοχής της Ελλάδας.

Αποτέλεσμα 2: Ενισχυμένη ικανότητα των αρμόδιων οργανισμών να διασφαλίζουν την προστασία των ευάλωτων αιτούντων άσυλο, ιδιαίτερα των ασυνόδευτων ανηλίκων

Δαπανηθέν ποσό: 3.486.412,70 ευρώ

Μέσω της αποστολής εξειδικευμένου προσωπικού από το NRC/NORCAP, το συγκεκριμένο έργο εστίασε στην μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ικανοτήτων των ελληνικών θεσμικών φορέων. Η ανάπτυξη Τυποποιημένων Διαδικασιών Λειτουργίας (SOP), η στοχευμένη κατάρτιση και ο βελτιωμένος δια-υπηρεσιακός συντονισμός σηματοδότησαν τη μετάβαση από τις ad hoc παρεμβάσεις σε δομημένα, επαγγελματικά συστήματα. Ο ρόλος μας ως Διαχειριστής Επιχορήγησης ήταν κρίσιμος για την ευθυγράμμιση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων με τα διεθνή πρότυπα προστασίας και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας πέραν της διάρκειας του προγράμματος.

Αποτέλεσμα 3: Βελτιωμένες διαδικασίες και ενισχυμένη ικανότητα των ελληνικών επιτροπών για υπηρεσίες ασύλου και προσφύγων**Δαπανηθέν ποσό: 3.000.000 ευρώ**

Το αποτέλεσμα αυτό, το οποίο υλοποιήθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ενίσχυσε την ποιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε θέματα ασύλου μέσω τυποποιημένων διαδικασιών (SOP), κατάρτισης, μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας και επέκτασης της νομικής συνδρομής. Οι παρεμβάσεις αυτές ενίσχυσαν τη διαφάνεια, τη συνέπεια και τις πρακτικές που βασίζονται στα δικαιώματα στο πλαίσιο της Ελληνικής Υπηρεσίας Ασύλου και των Επιτροπών Προσφυγών. Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης εξασφαλίσαμε τη συνοχή με τους ευρύτερους στόχους του προγράμματος και διευκολύναμε τις συνέργειες με άλλες πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων.

Αποτέλεσμα 4: Εξασφαλισμένη εθελοντική επιστροφή των μεταναστών ή άλλων ευάλωτων ομάδων**Δαπανηθέν ποσό: 910.629,98 ευρώ**

Το πρόγραμμα «Υποστηριζόμενη Εθελοντική Επιστροφή και Επανένταξη» (AVRR), το οποίο υλοποιήθηκε από τον ΔΟΜ, στήριξε ευάλωτους μετανάστες στην ασφαλή και αξιοπρεπή επιστροφή τους στις χώρες καταγωγής τους. Αν και τα αποτελέσματα όσον αφορά την επανένταξη παρουσίασαν διακυμάνσεις, το πρόγραμμα σημείωσε υψηλά ποσοστά ικανοποίησης και παρείχε πολύτιμα διδάγματα για μελλοντικά πλαίσια παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Αποτέλεσμα 1

Βελτιωμένη ποιότητα
διαμονής και άλλων
υπηρεσιών που
παρέχονται σε ανοικτά
κέντρα υποδοχής

€7.40M

Ασφαλής στέγαση και υποστήριξη
για ευάλωτους αιτούντες άσυλο

Αποτέλεσμα 2

Ενισχυμένη ικανότητα
των αρμόδιων
οργανισμών να
διασφαλίζουν την
προστασία των
ευάλωτων αιτούντων
άσυλο

€3.49M

Εισαγωγή διαδικασιών
τυποποιημένων λειτουργιών (SOP),
εκπαίδευσης και διαυπηρεσιακού
συντονισμού

Αποτέλεσμα 3

Βελτιωμένες
διαδικασίες και
ενισχυμένη ικανότητα
των ελληνικών
επιτροπών για
υπηρεσίες ασύλου και
προσφύγων

€3.00M

Επέκταση του πλαισίου διασφάλισης
ποιότητας και της νομικής
συνδρομής

Αποτέλεσμα 4:

Εξασφαλισμένη
εθελοντική
επιστροφή των
μεταναστών ή
άλλων ευάλωτων
ομάδων

€911K

229 μετανάστες επέστρεψαν με
ασφάλεια και υποστηρίχθηκαν 221
σχέδια επανένταξης

Πρωτοβουλίες Διμερούς Συνεργασίας - Αποτελέσματα

Ενίσχυση της συνεργασίας με τις δωρήτριες χώρες

Δαπανηθέν ποσό: €110,00

Η πρόσκληση υποβολής διμερών προτάσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος Ασύλου και Μετανάστευσης οδήγησε στην επιλογή και την υλοποίηση οκτώ έργων στα οποία συμμετείχαν ελληνικοί εταίροι και εταίροι από δωρήτριες χώρες. Οι πρωτοβουλίες αυτές προώθησαν την ανταλλαγή γνώσεων, την ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών και τη διαρκή συνεργασία σε τομείς όπως η προστασία των προσφύγων, η εκπαίδευση, η ψυχοκοινωνική υποστήριξη, η εθελοντική επιστροφή και η πολιτισμική ένταξη. Ως Διαχειριστής Επιχορήγησης, η HumanRights360 συντόνισε τη διαδικασία αξιολόγησης με την UDI, εξασφάλισε διαφανείς διαδικασίες επιλογής και υποστήριξε την αποτελεσματική υλοποίηση, ενισχύοντας τη διμερή διάσταση του προγράμματος.

Έργα

Ενίσχυση της ικανότητας και διασφάλιση προστασίας για ευάλωτους μετανάστες, αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες

Lead Partner: INTERSOS HELLAS, Co-Partner: University of Bergen

Ένα Κέντρο Μία Φωνή

Lead Partner: Dråpen i Havet/ Drop in the Ocean, Co-Partner: One Happy Family

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη και παροχή ποιοτικών συνθηκών υποδοχής για προσφυγικούς πληθυσμούς στην Ελλάδα και τη Νορβηγία, αντίστοιχα

Lead Partner: MdM-Greece, Co-Partner: HERO Norge

Το σχολείο ως θεσμός Προστασίας και Ένταξης των προσφύγων παιδιών και οικογενειών

Lead Partner: School Committee of Primary Education 1st Municipal Community of the Municipality of Athens/82nd Kindergarten of Athens, Co-Partner: 1) District Søndre Nordstrand, Oslo Municipality, 2) CITYKIDS – Faculty of Education and International studies, Oslo Metropolitan University

Ενίσχυση της εύρυθμης και ανθρώπινης εθελοντικής επιστροφής μεταναστών,

Lead Partner: IOM Greece – International Organization for Migration, Co-Partner: Hero Norge AS

Υποστηρίξτε τους εκτοπισμένους, ιδιαίτερα τις ευάλωτες γυναίκες και τα παιδιά

Lead Partner: Allileggie SolidarityNow, Co-Partner: Dråpen i Havet / Drop in the Ocean

Τάξεις κατά του εκφοβισμού – CAB

Lead Partner: Allileggie SolidarityNow, Co-Partner: The European Wergeland Centre

Η μουσική αγκαλιάζει τους πολιτισμούς

Lead Partner: PRAKSIS, Co-Partner: Culture break borders

Συμπέρασμα

Η συμμετοχή μας ως Διαχειριστής Επιχορήγησης στα προγράμματα των EEA Grants “ Τοπική Ανάπτυξη και τη Μείωση της Φτώχειας”, καθώς και για το πρόγραμμα “Άσυλο και τη Μετανάστευση”, αποτέλεσε ένα καθοριστικό κεφάλαιο για την HumanRights360. Ο ρόλος αυτός μας επέτρεψε να γεφυρώσουμε την πολιτική, την πράξη και τη συνεργασία, διασφαλίζοντας ότι οι σημαντικές επενδύσεις μετατράπηκαν σε μετρήσιμο κοινωνικό αντίκτυπο και διαρκή θεσμική αλλαγή. Η εμπειρία αυτή ενίσχυσε την οργανωτική μας ικανότητα στη διακυβέρνηση προγραμμάτων, την αναχρηματοδότηση και τη διεθνή συνεργασία, αφήνοντας μια διαρκή κληρονομιά που συνεχίζει να διαμορφώνει το έργο μας για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κοινωνικής ένταξης και της αξιοπρέπειας για όλους.

ΕΡΙΜ - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ένταξη και τη Μετανάστευση

Εναλλακτικές στην
κράτηση μέσα από την
κοινότητα

EPIM:

Εναλλακτικές στην κράτηση μέσα από την κοινότητα

Το πρόγραμμα EPIM υλοποιήθηκε όπως είχε προγραμματιστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, αντιμετωπίζοντας με επιτυχία προηγούμενες προκλήσεις, όπως οι αλλαγές στο προσωπικό. Το πρόγραμμα λειτούργησε σε ένα όλο και πιο απαιτητικό πλαίσιο, το οποίο χαρακτηρίστηκε από σημαντική αύξηση των αφίξεων και των παραπομπών από όλη την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της Ηπείρου (Ιωάννινα), των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου (Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος), του Έβρου και της ηπειρωτικής χώρας.

Το πρόγραμμα εστίασε στην καταγραφή αιτήσεων ασύλου για νεοαφιχθέντες που έφτασαν στην ηπειρωτική χώρα χωρίς να εντοπιστούν, στη νομική συμβουλευτική και εκπροσώπηση απορριφθέντων αιτούντων άσυλο και αιτούντων σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, στην καταγραφή ατόμων που επιστράφηκαν στην Ελλάδα βάσει του Κανονισμού του Δουβλίνου, στη νομική υποστήριξη ατόμων υπό κράτηση και στην παροχή ψυχοκοινωνικής βοήθειας.

Η υλοποίηση υποστηρίχθηκε μέσω εξατομικευμένης διαχείρισης περιπτώσεων, εκπροσώπησης ενώπιον των δημόσιων αρχών, παρεμβάσεων σε περιπτώσεις παραβιάσεων δικαιωμάτων, στενής συνεργασίας με τις ελληνικές αρχές, συμμετοχής σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, καθώς και στοχευμένων δράσεων προάσπισης των δικαιωμάτων. Τα ευρήματα από το πεδίο κοινοποιούνταν τακτικά στις αρχές και τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών μέσω ομάδων εργασίας και διαβουλεύσεων, συμβάλλοντας στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την προσέγγιση της διαχείρισης περιπτώσεων. Ωστόσο, η ευρύτερη θεσμική υιοθέτηση παρέμεινε περιορισμένη, κυρίως λόγω αφενός των επίμονων αντιλήψεων ότι οι εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης (ATD) λειτουργούν ως «παράγοντας έλξης» και αφετέρου της απροθυμίας να επενδυθούν πόροι σε μοντέλα διαχείρισης υποθέσεων υψηλής έντασης πόρων. Όπως και σε προηγούμενες φάσεις, ορισμένες δραστηριότητες και επιτυχημένες περιπτώσεις δεν επικοινωνήθηκαν δημοσίως, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές αρνητικές επιπτώσεις τόσο για το πρόγραμμα όσο και για τους ωφελούμενούς του.

Διδάγματα

Το έργο ανέδειξε σοβαρές συστημικές ελλείψεις στον εσωτερικό έλεγχο ποιότητας και στη λογοδοσία σε βασικούς φορείς που εμπλέκονται στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κράτηση, συμπεριλαμβανομένης της Αστυνομίας, της Υπηρεσίας Ασύλου, των δομών που υποστηρίζονται από την ΕΥΑΑ και της διοικητικής δικαιοσύνης. Η απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας -σε συνδυασμό με την ευρεία ασυλία που απολαμβάνουν τα μέλη της Αρχής Προσφυγών- έχει ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες για τα άτομα που βρίσκονται υπό κράτηση ή κινδυνεύουν με κράτηση. Η ανεπαρκής προετοιμασία των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων επιδεινώνει περαιτέρω αυτούς τους κινδύνους, όπως αποδεικνύεται από περιπτώσεις όπου οι αιτήσεις ασύλου απορρίφθηκαν για νομικά εσφαλμένους λόγους ή χωρίς την κατάλληλη εξέταση των προσφυγών και των δικαιολογητικών εγγράφων. Τέτοιες πρακτικές υπονομεύουν άμεσα τις διαδικαστικές εγγυήσεις και θέτουν τα δικαιώματα, την ελευθερία και το μέλλον των ατόμων σε σημαντικό κίνδυνο.

ΕΡΙΜ:

Εναλλακτικές στην κράτηση μέσα από την κοινότητα

Το πρόγραμμα ανέδειξε επίσης τους διαρθρωτικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, όπου η καταστολή, η εξάρτηση από τη χρηματοδότηση υπουργικών φορέων και η δίωξη των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιορίζουν σημαντικά τη δυνατότητα δημόσιας καταγγελίας της κακοδιοίκησης ή καθορισμού ανεξάρτητων προτεραιοτήτων στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων. Σε αυτό το περιβάλλον, η ουσιαστική λογοδοσία και η μεταρρύθμιση είναι ιδιαίτερα δύσκολο να επιτευχθούν. Αυτά τα ευρήματα υποδεικνύουν τον κρίσιμο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα θεσμικά όργανα και οι οργανώσεις της ΕΕ, παρέχοντας ισχυρότερη και διαρκή υποστήριξη στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και λειτουργώντας ως «θεσμική ομπρέλα», επιτρέποντάς τους να αμφισβητούν με ασφάλεια τις συστημικές αδυναμίες και να συμβάλλουν σε ουσιαστικές βελτιώσεις στα συστήματα κράτησης και ασύλου.

ΕΡΙΜ - Γέφυρα στο μέλλον

Υποστήριξη ασυνόδευτων
παιδιών που ενηλικιώνονται.

ΕΡΙΜ: Γέφυρα στο μέλλον

Υποστήριξη ασυνόδευτων παιδιών που ενηλικιώνονται

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας περιόδου αναφοράς, ο οργανισμός αντιμετώπισε με επιτυχία πολλές από τις λειτουργικές προκλήσεις που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούσαν την εναλλαγή προσωπικού και τις δυσκολίες στην επικοινωνία με τις δημόσιες αρχές. Η σταθερότητα της εσωτερικής ομάδας εξασφάλισε τη συνέχεια, τη σαφή ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και την αποτελεσματική χρήση των διαδρομών παραπομπής, ενώ οι τακτικές συναντήσεις συντονισμού συνέβαλαν στην αντιστάθμιση των συνεχιζόμενων αλλαγών στο προσωπικό της ομάδας του εταίρου υλοποίησης. Ωστόσο, οι επίμονοι εξωτερικοί περιορισμοί, όπως οι αναβαθμίσεις των τεχνικών συστημάτων, η έλλειψη υπηρεσιών διερμηνείας, η περιορισμένη διαθεσιμότητα των υπαλλήλων ασύλου και οι μεταβαλλόμενες θεσμικές προτεραιότητες, συνέχισαν να απαιτούν συχνούς αναπρογραμματισμούς και προσαρμογές, επηρεάζοντας συχνά τους πιο ευάλωτους ωφελούμενους.

Παρά τις προκλήσεις αυτές, όλες οι προγραμματισμένες δραστηριότητες υλοποιήθηκαν σύμφωνα με το πλαίσιο παρακολούθησης. Προσαρμόζοντας τις ροές εργασίας στις συχνές διαδικαστικές αλλαγές, η ομάδα εξασφάλισε την έγκαιρη και συστηματική παρακολούθηση των υποθέσεων, ενισχύοντας τις εσωτερικές πρακτικές διαχείρισης υποθέσεων. Αυτή η προσαρμοστικότητα όχι μόνο συνέβαλε στην αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών, αλλά και στην ανάπτυξη εξειδικευμένης τεχνογνωσίας, η οποία αναγνωρίζεται και εκτιμάται όλο και περισσότερο από άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα.

Το πρόγραμμα πέτυχε τους επιδιωκόμενους στόχους του τόσο ως προς το εύρος όσο και, κυρίως, ως προς την ποιότητα της υποστήριξης που παρέχεται στους ωφελούμενους. Οι παρεμβάσεις οδήγησαν σε ουσιαστικές και συχνά καθοριστικές για τη ζωή βελτιώσεις της νομικής και κοινωνικής κατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε έγγραφα ταυτότητας, κοινωνική ασφάλιση, βοήθεια στην εύρεση εργασίας και υγειονομική περίθαλψη. Μέσω εξατομικευμένης υποστήριξης, κατά περίπτωση, σε πολλαπλά διοικητικά συστήματα, οι ωφελούμενοι απέκτησαν μεγαλύτερη σταθερότητα, αυτονομία και τη δυνατότητα να προχωρήσουν με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

Παράλληλα, το πρόγραμμα ανέδειξε τα επίμονα διαρθρωτικά εμπόδια που εξακολουθούν να περιορίζουν την πρόσβαση στα δικαιώματα και να υπονομεύουν τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι χρονοβόρες διαδικασίες ασύλου, η χρόνια έλλειψη υπηρεσιών διερμηνείας, οι επαναλαμβανόμενες αναστολές κρίσιμων διαδικασιών όπως οι προσφυγές, καθώς και η περιορισμένη λογοδοσία όσον αφορά την ποιότητα των συνεντεύξεων και της λήψης αποφάσεων τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό. Πρόσθετα διοικητικά βάρη -ιδίως οι αυξανόμενες απαιτήσεις τεκμηρίωσης για την ανανέωση των εγγράφων ταυτότητας και ταξιδιού- δημιουργούν περαιτέρω καθυστερήσεις, παρά την ύπαρξη κοινών διοικητικών βάσεων δεδομένων. Η ανάγκη για ξεχωριστά ραντεβού στα γραφεία ασύλου και νομική συνδρομή για την απόκτηση επικυρωμένων εγγράφων επιτείνει αυτές τις προκλήσεις, επηρεάζοντας άμεσα την αποδοτικότητα, τη διάρκεια και τη συνολική αποτελεσματικότητα της παροχής υπηρεσιών.

ΕΡΙΜ: Γέφυρα στο μέλλον

Διδάγματα

Το έργο αυτό ανέδειξε τη σημασία του σαφούς καθορισμού των ρόλων, των δραστηριοτήτων και των μηχανισμών συντονισμού των εταίρων ήδη από το στάδιο της πρότασης, καθώς αυτό διευκολύνει σημαντικά την επικοινωνία και την αποτελεσματική συνεργασία. Υπογράμμισε επίσης τη σημασία της προτεραιότητας που πρέπει να δοθεί στη συνηγορία με βάση τα εντοπισμένα συστημικά κενά -όπως η στέγαση- μετατοπίζοντας παράλληλα την εστίαση από τις βραχυπρόθεσμες επείγουσες παρεμβάσεις προς προληπτικές και βιώσιμες λύσεις. Τα προσωρινά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της βραχυπρόθεσμης διαμονής σε ξενοδοχεία, είναι ανεπαρκή για τα παιδιά που βρίσκονται σε φάση μετάβασης προς την ενηλικίωση. Αντίθετα, είναι απαραίτητες ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που να αντιμετωπίζουν το νομικό καθεστώς, την εκπαίδευση, τη στέγαση και τη δημιουργία σταθερών και αξιόπιστων δομών υποστήριξης.

Η στενή συνεργασία με παιδιά και νέους ενέχει εγγενείς κινδύνους και απαιτεί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να διαθέτουν βαθιά γνώση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και συνεχή παρακολούθηση και ανταλλαγή απόψεων. Η διετής διάρκεια του έργου αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, επιτρέποντας μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις βασισμένες στην εμπιστοσύνη, οι οποίες απαιτούν χρόνο, συνέπεια και επιμονή. Ταυτόχρονα, το έργο αποκάλυψε διαρθρωτικά εμπόδια εντός των διοικητικών αρχών, οι οποίες συχνά δεν ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και ευπάθειες των παιδιών. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων σε θεσμικό επίπεδο, καθώς και η ενίσχυση των κοινών και συντονισμένων προσπάθειών προάσπισης μεταξύ πολλαπλών οργανώσεων, θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο ουσιαστικό και διαρκή αντίκτυπο.

PISTE

Ευρωπαϊκό έργο

Βελτίωση των αστικών
και ενταξιακών
πολιτικών σε
ευρωπαϊκές πόλεις

PISTE

Βελτίωση των αστικών και ενταξιακών πολιτικών σε ευρωπαϊκές πόλεις

Το πρόγραμμα PISTE, που χρηματοδοτήθηκε από το AMIF, είχε ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των πολιτικών πολιτειότητας και ένταξης, προωθώντας την ουσιαστική συμμετοχή των μεταναστών στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των πολιτικών ένταξης σε μικρές και μεσαίες πόλεις (SMT). Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε μέσω μιας διακρατικής σύμπραξης τριών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων (Πανεπιστήμιο της Αμβέρσας, Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών του Ερφούρτου και Πανεπιστήμιο του Ουρμπίνο «Carlo Bo»), τεσσάρων δήμων (Ninove - Βέλγιο, Bebra - Γερμανία, Βόιος - Ελλάδα, Fermignano - Ιταλία) και της HumanRights360 που εδρεύουν σε 4 ευρωπαϊκές χώρες. Το έργο ενίσχυσε τις τεκμηριωμένες και συμμετοχικές προσεγγίσεις στη διαχείριση της μετανάστευσης σε τοπικό επίπεδο.

Καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησής του, το πρόγραμμα PISTE υποστήριξε τη χάραξη πολιτικής βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, συνδυάζοντας την ακαδημαϊκή έρευνα με την επιτόπια έρευνα στο πεδίο, και διευκόλυνε την ανταλλαγή και την αμοιβαία αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής μεταξύ των δήμων-εταίρων και των δήμων-στόχων. Η συμμετοχή των πολιτών και η πολιτική συμμετοχή προωθήθηκαν μέσω εργαστηρίων συν-σχεδιασμού που συγκέντρωσαν τοπικές αρχές, φορείς της κοινωνίας των πολιτών και μετανάστες, επιτρέποντας έναν διάλογο χωρίς αποκλεισμούς και τη συνεργατική ανάπτυξη πολιτικών. Το έργο επίσης δοκίμασε και βελτίωσε πειράματα πολιτικής προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες σε κάθε συμμετέχοντα δήμο, δοκιμάζοντας καινοτόμες πρακτικές για τη συμμετοχή των μεταναστών στη χάραξη τοπικής πολιτικής και στις στρατηγικές ένταξης.

Το έργο απέφερε σημαντικά και διαρκή αποτελέσματα. Τα ευρήματά του διαδόθηκαν μέσω ενός ακαδημαϊκού άρθρου ανοικτής πρόσβασης που υποβλήθηκε σε επιστημονική αξιολόγηση και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Social Inclusion, συμβάλλοντας στον ευρύτερο ευρωπαϊκό διάλογο σχετικά με τη διαχείριση της μετανάστευσης σε μικρές κοινότητες. Μια ολοκληρωμένη λευκή βίβλος, που δημοσιεύθηκε ως μέρος της σειράς βιβλίων Migratowns από τον εκδοτικό οίκο Urbino University Press, παρουσίασε τα κύρια ευρήματα και τις συστάσεις πολιτικής του έργου. Επιπλέον, εννέα ενημερωτικά δελτία πολιτικής μετέτρεψαν τα αποτελέσματα της έρευνας σε πρακτικές οδηγίες για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ενώ η λεπτομερής τεκμηρίωση των πειραμάτων τοπικής πολιτικής παρείχε μεταβιβάσιμα εργαλεία και πρακτικές που μπορούν να προσαρμοστούν σε άλλες ευρωπαϊκές μικρές και μεσαίες πόλεις.

Συνολικά, το πρόγραμμα PISTE ενίσχυσε τις τοπικές ικανότητες για μια διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς, προώθησε τη συμμετοχή των μεταναστών ως βασική αρχή της πολιτικής ένταξης και παρείχε συγκεκριμένα, επεκτάσιμα εργαλεία για την υποστήριξη πιο δημοκρατικών και ευέλικτων μεταναστευτικών πολιτικών σε μικρές και μεσαίες πόλεις σε ολόκληρη την Ευρώπη.

space of togetherness | Døcumatism

space of togetherness | Døcumatism

Η έκθεση σύγχρονης τέχνης space of togetherness με χρηματοδότηση του NEON, πραγματοποιήθηκε στη Σχολή της Αθήνας της Σχολής Δράματος του Εθνικού Θεάτρου Ελλάδος, από τις 9 Σεπτεμβρίου έως τις 20 Οκτωβρίου 2024. Μέσα από ιστορίες που βασίζονταν σε βιωμένες εμπειρίες, η έκθεση διερεύνησε τον τρόπο με τον οποίο η κυκλοφορία ανθρώπων και ιδεών διαμορφώνει την Ευρώπη ως έναν κοινό «χώρο ροών», προσκαλώντας τον επισκέπτη να αναστοχαστεί πάνω στις αδικίες του παρελθόντος και του παρόντος, καθώς και στις δυνατότητες για ένα πιο δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς μέλλον. Στον πυρήνα της, η έκθεση εξέταζε καθημερινές παραδοχές και προκαταλήψεις σχετικά με τον ρατσισμό, την κοινωνική κινητικότητα, το φύλο και τα δικαιώματα των μεταναστών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Καλλιτέχνες με προσωπικές εμπειρίες μετανάστευσης διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο, χρησιμοποιώντας το έργο τους για να αμφισβητήσουν τις κυρίαρχες αφηγήσεις, να προωθήσουν τη συνύπαρξη και να δημιουργήσουν ένα αίσθημα του «ανήκειν».

Μέρος της έκθεσης αυτής αποτελούσε το πρόγραμμα «AfroGreeks» της ομάδας Døcumatism: μια κοινοτική πρωτοβουλία που τεκμηριώνει την ιστορία και τις βιωματικές εμπειρίες της αφρικανικής διασποράς στην Ελλάδα. Μέσω βιντεοεγκαταστάσεων, συνεντεύξεων, δημόσιων δράσεων και ενός αρχείου ελεύθερης πρόσβασης, το «AfroGreeks» ενισχύει τις φωνές των Αφροελλήνων και καταπολεμά τον αποκλεισμό και τον ρατσισμό. Το πρόγραμμα αποτελεί το πρώτο συστηματικό καλλιτεχνικό αρχείο των αφρικανικών κοινοτήτων στην Ελλάδα, καλύπτοντας τέσσερις αιώνες ιστορίας στη Μεσόγειο. Το έργο AfroGreeks υποστηρίχθηκε από την HumanRights360.

Επίλογος

Το έργο που ανέπτυξε η HumanRights360 κατά τη διάρκεια του 2024 καταδεικνύει τόσο τον επείγοντα χαρακτήρα όσο και την πολυπλοκότητα της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη σύγχρονη Ευρώπη. Σε όλα τα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες, διαπιστώσαμε την ύπαρξη διαρκών διαρθρωτικών εμποδίων που επηρεάζουν τους πρόσφυγες, τους μετανάστες, τα παιδιά και τις ευάλωτες κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των κενών στη θεσμική λογοδοσία, της άνισης πρόσβασης στα δικαιώματα και της αυξανόμενης πίεσης στους φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών. Διαπιστώσαμε επίσης τον μετασχηματιστικό αντίκτυπο που μπορούν να επιτύχουν η διαρκής συνεργασία, οι παρεμβάσεις με βάση τα δικαιώματα και οι προσεγγίσεις με πρωτοβουλία της κοινότητας.

Μέσω του ρόλου μας ως Διαχειριστή Επιχορήγησης των προγραμμάτων των EEA Grants, και μέσω της άμεσης υλοποίησης προγραμμάτων, της προώθησης θεμάτων, της έρευνας και της πολιτιστικής δράσης, συμβάλαμε στην ενίσχυση των συστημάτων προστασίας, στη βελτίωση των θεσμικών πρακτικών, στη στήριξη ευάλωτων ατόμων και στην προώθηση πιο χωρίς αποκλεισμούς μορφών συμμετοχής. Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση αντικατοπτρίζουν όχι μόνο μετρήσιμα επιτεύγματα, αλλά και τη σημασία της μακροπρόθεσμης επένδυσης στην εμπιστοσύνη, στις συνεργασίες και στη θεσμική ανθεκτικότητα. Ένα μάθημα που επαναλαμβάνεται καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 είναι ότι η βιώσιμη αλλαγή απαιτεί συντονισμένη δράση σε πολλαπλά επίπεδα: από την παροχή νομικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στην πρώτη γραμμή έως τη μεταρρύθμιση των πολιτικών, την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων και την ευαισθητοποίηση του κοινού. Οι αποτελεσματικές απαντήσεις δεν μπορούν να βασίζονται αποκλειστικά σε παρεμβάσεις έκτακτης ανάγκης· πρέπει επίσης να αντιμετωπίζουν τις δομικές συνθήκες που οδηγούν στον αποκλεισμό, την ανασφάλεια και τις διακρίσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ρόλος των ανεξάρτητων οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών παραμένει απαραίτητος.